

EDITORIAL

As laid down in the mission of the journal, each of its issues aims at viewing sustainable multilingualism as a hub with numerous rays streaking into every corner of society where light needs to be shed for more harmonious and congenial coexistence of languages, cultures and communities. Each such attempt brings its own valuable contribution to a better-informed and more enhanced understanding of multilingualism. Nonetheless, the finality to this process will never be achieved given that contemporary societies are increasingly marked by mobility leading to constant change and infinite variation. We might have feared that the overwhelming globalization will swallow our linguistic and cultural uniqueness, but it has so far only fostered different new patterns and models of multilingualism to appear which may be unique in their own way: as in the 19th century lyrics of a famous English Romantic poet Percy Bysshe Shelly, “*nought may endure but Mutability*¹”.

Let us have a look at one such rather mundane example of fluctuating language fashions in the European context, namely an annual pan-European Eurovision song contest, which this year took place in Lisbon, the capital of Portugal. Like a particular community of practice, it gathers annually for a music show sparkling with conventionally expected glamour, glitz and flamboyance. Nevertheless, amid rather predictable, worn-out and well-entrenched routines anticipated by the multitudes of its followers, the Eurovision song contest has always to offer some trends and fashions, one of which – the language requirements or choices for song lyrics – somewhat pertains to the topics of our journal.

Since its commencement in 1956², Eurovision performers were at liberty to choose the language of their songs, while a decade later the rule was set to sing only in the official languages of the country³. Short periods of linguistic constraints and liberty had exchanged several times before the freedom to choose the language/s was ultimately established in 1999. Ever since the linguistic composition of Eurovision songs has taken a nondetermined flow, reflecting a more or less willing choice of the performers. Unquestionably, English sprung into the dominant position with only the major languages such as French or Spanish and the Balkan languages tentatively holding on. Nevertheless, recently a trend of increasing multilingualism has been noticeable with a rising number of non-English, bilingual or trilingual songs on the Eurovision stage. Looking at the history of the last three shows, in 2016 there were 5 bilingual songs with another language added to English, in 2016 and 2017 there were 8 languages used for the lyrics, and, finally, in 2018 we have envisioned a real triumph of multilingualism with 13 languages

¹ <https://www.poetryfoundation.org/poems/54563/mutability-we-are-as-clouds-that-veil-the-midnight-moon>.

² <https://eurovision.tv/history/in-a-nutshell>.

³ <https://linguisticator.com/languages-eurovision-song-contest>.

used for complete songs and even more if short fragments of songs in other languages are taken into consideration. There have long been no rules stipulated for language use in the Eurovision contest; thus, multilingualism has found its own free way to emerge...

The 12th issue of *Sustainable Multilingualism* maintains the tradition of several thematic divisions, this time including *Linguistic Diversity: Language Rights and Identity*, *Plurilingual Competence Development*, *Mobility and Multilingual Encounters*, as well as *Issues of Culture Specificity in Translation*. In the first section two conceptual articles contribute an insightful analysis of the relations and coexistence of languages in society. Robert Phillipson examines the omnipresence of English vis-à-vis other languages, while Moreno Bonda and Jurgita Macijauskaitė Bonda scrutinize issues of languages and identities via a literary prism in the sole article of the issue written in Italian. In the second section, linguistic aspects of study mobility are examined by Ayşegül Takkaç Tulgar, who presents a qualitative analysis of foreign language teachers' development through their study-abroad activities, and Lisa Griggio, who delivers her research into the effects of the online exchange of student linguistic practices in an e-tandem mode. The third section features three articles on the development of communicative competences and the exploitation of one's plurilingual repertoire by Rea Lujić and Silvija Hanžić Deda, Mehmet Akpınar as well as Amin Karimnia and Mahmood Khosravani. Finally, the last three articles address issues of translation and linguistic variation with English and Polish equivalents in legal discourse analyzed by Anna Kizińska and Renata Botwina, the comparison of Lithuanian and English translators' prefaces presented by Milda Bikmanienė and teaching literary criticism in translation study programs discussed in the article of Samad Mirza Suzani.

The editorial board would like to express sincere gratitude to the contributors of this issue for entrusting their scholarly endeavors to *Sustainable Multilingualism* and the reviewers for their valuable insights into finalizing the articles. We would also like to kindly invite everybody interested in the matters of multilingualism to submit their new contributions to further issues of the journal.

Assoc. prof. dr. Vilma Bijeikienė
Executive Editor

REDAKTORIAUS ŽODIS

Kaip įpareigoja žurnalo misija, kiekviename numeryje žvelgiame į darniąją daugiakalbystę iš įvairiausių perspektyvų – įsiskverbdami į kiekvieną visuomenės kertelę, ieškodami, kur vis dar galėtų glūdėti kultūrų, bendruomenių ir kalbų darnaus sugyvenimo kliuviniai. Kiekvienas straipsnis praturtina savo unikaliu indėliu, leidžia susidaryti aiškesnį, labiau pagrįstą daugiakalbystės suvokimą. Moderniajai visuomenei būdingas intensyvus judumas, lemiantis nepaliojama virsmą ir nesibaigiančią įvairovę, tad ir daugiakalbystės tyrimai yra neišsemiami. Galbūt nuogaštavome, kad visa apimanti globalizacija pasiglemš mūsų kultūrinį ir kalbinį unikalumą, bet iki šiol ji tik sukūrė naujus, įvairius ir savaip unikalius daugiakalbystės modelius. Kaip rašė XIX a. anglų romantizmo poetas P. B. Šelis – niekas neišlieka taip kaip kintamumas⁴.

Pažvelkime į vieną daugumai pažįstamą pavyzdį, kaip kinta kalbų vartojimo mados Europos kontekste – kasmetinį Eurovizijos dainų konkursą, kuris šiemet vyko Portugalijos sostinėje Lisabonoje. Eurovizija – tai lyg tam tikras bendraminčių sambūris, kasmet pritraukiantis minias gerbėjų į tradiciškai spalvingumu ir prašmatnumu tviskantį muzikos reginį. Nepaisant įprastos, lėkštokos ir nuspėjamos, bet gerbėjų labai laukiamos rutinos, Eurovizija visgi kasmet pasiūlo tam tikrų madų ir tendencijų. Viena iš tokių kintančių tendencijų galėtų būti dainų tekstų kalbos pasirinkimas, kas akivaizdžiai yra susiję su mūsų žurnalo tematika.

Nuo 1956⁵ metų pirmąjį Eurovizijos dešimtmetį atlikėjai galėjo nevaržomai rinktis dainos teksto kalbą, o 1966 metais įvestas apribojimas dainuoti tik šalių valstybinėmis kalbomis⁶. Keletą metų apribojimais buvo panaikinami ir vėl įvedami, kol galiausiai 1999 metais įsivyravo dainų tekstų kalbos laisvė ir dainos kalba didžiąja dalimi tapo priklausoma nuo atlikėjų pasirinkimo. Be abejo, anglų kalba iškart užėmė dominuojančią poziciją, su kuria šiek tiek galėjo konkuruoti nebent kitos didžiosios Europos kalbos, tokios kaip prancūzų ar ispanų, arba Balkanų šalių kalbos. Visgi pati naujausia tendencija rodo, kad pasirinkimas dainuoti savo atstovaujamos šalies kalba, atliekamos dvikalbės ar net trikalbės dainos vis labiau populiarėja. Pažiūrėję į pastarųjų trijų metų Eurovizijos konkursus, pamatysime, kad 2016 metais buvo atliktos 5 dvikalbės dainos, 2016 ir 2017 metais atliktų dainų puokštę sudarė 8 kalbos, o 2018 metus galėtume pavadinti kol kas didžiausiu daugiakalbystės triumfu – pilni nuskambėjusių dainų tekstai parašyti 13 kalbų, o dar kelios kalbos pavartotos atskiriems dainų fragmentams. Kadangi reikalavimo vartoti valstybines kalbas Eurovizijoje jau seniai nebelikę, tai, ką stebime yra natūralus ir savaiminis daugiakalbystės prasiveržimas...

⁴ <https://www.poetryfoundation.org/poems/54563/mutability-we-are-as-clouds-that-veil-the-midnight-moon>.

⁵ <https://eurovision.tv/history/in-a-nutshell>.

⁶ <https://linguisticator.com/languages-eurovision-song-contest>.

Darniosios daugiakalbystės 12-ojo numerio straipsniai atspindi keturias tematinės kryptis: *Lingvistinė įvairovė: kalbinės teisės ir identitetas, Judumas ir daugiakalbės patirtys, Daugiakalbės kompetencijos tobulinimas* bei *Kultūriniai ypatumai vertime*. Pirmajame skyriuje pateikiami du konceptualūs straipsniai, apie kalbų santykius visuomenėje. Robert Phillipson analizuoja anglų kalbos dominavimą kitų kalbų atžvilgiu, tuo tarpu Moreno Bonda ir Jurgita Macijauskaitė Bonda vieninteliame šio numerio straipsnyje italų kalba žvelgia į kalbos ir identiteto klausimus per literatūros prizmę. Antrame skyriuje nagrinėjami lingvistiniai studijų judumo aspektai: Ayşegül Takkaç Tulgar pristato užsienio kalbų mokytojų kompetencijų tobulinimo studijų vizitų metu kokybinį tyrimą, Lisa Griggio apžvelgia virtualaus tandeminio kalbų mokymosi galimybes. Trijuose trečiojo skyriaus straipsniuose, kuriuos pristato Rea Lujić ir Silvija Hanžić Deda, Mehmet Akpınar bei Amin Karimnia ir Mahmood Khosravani, gilinamasi į komunikacinių kompetencijų plėtojimą ir asmeninio daugiakalbio repertuaro efektyvų vartojimą. Paskutinis ketvirtasis skyrius skirtas vertimo problematikai: Anna Kizińska ir Renata Botwina analizuoja anglų ir lenkų kalbų atitikmenis teisiniame diskurse, Milda Bikmanienė lygina anglų ir lietuvių kalbų pratarnių vertimus, Samad Mirza Suzani nagrinėja literatūrinės kritikos dėstymą vertimo programų studentams.

Redakcinė kolegija nuoširdžiai dėkoja šio numerio autoriams, patikėjusiems savo tyrimų rezultatus *Darniosios daugiakalbystės* žurnalui, ir recenzentams, padėjusiems patobulinti pateiktus straipsnius. Tuo pačiu visus besidominčius daugiakalbystės problematika mielai kviečiame publikuoti naujausius tyrimus tolimesniuose žurnalo numeriuose.

Doc. dr. Vilma Bijeikienė
Vykdančioji redaktorė